

A Kádár-korszak. Magyarország 1956–1989

ELSŐ FORDULÓ

BEKÜLDÉSI HATÁRIDŐ: 2024. DECEMBER 6. (PÉNTEK)

Továbbjutás:

a második fordulóra a feladatsor megoldásában legalább 80%-ot elért csapatok kapnak meghívót 2025. január 10-ig.

Beküldési cím:

kreativtortenelem.pte@gmail.com

PTE BTK Történettudományi Intézet Modernkori Történelmi Tanszék, 7624 Pécs, Rókus utca 2.
FONTOS: minden beküldött fájlon/e-mailben/borítékon tüntessétek fel a csapat és az iskola nevét!

I. feladat:

Készítsetek időszalagot az 1956 és 1989 közötti időszakról! (Az 1956-os forradalom és szabadságharc eseményei jelen feladat időkorán kívül esnek!) Az időszalagon jelöljétek a Kádár-korszak *megértése* szempontjából általatok legfontosabbnak vélt

- 5 magyar és
- 5 egyetemes történelmi eseményt/jelenséget! (Se többet, se kevesebbet nem jelölhettek!)
- Mind a 10 (5 magyar, 5 egyetemes) kiválasztott eseményhez fűzzetek maximum kétmondatos *érvelést*, melyekben megindokoljátok, ti miért épp ezeket tartjátok fontosnak!
- A kiválasztott eseményeket illusztráljátok képpel, hanganyaggal, videóval stb.

Az időszalagot bármilyen digitális formában vagy papíron is elkészíthetitek. LEGYETEK KREATÍVAK, és ne feledjétek, hogy az ötletesség mellett az esztétikus kivitelezéssel is pontot gyűjthettek!

Értékelés:

I./1.

- A kiválasztott események (valóban fontosak a korszak megértése szempontjából, ezt erős és logikus érvelés támasztja alá) – 2 pont/esemény, összesen 20 pont
- Illusztrációk (kapcsolódik az eseményhez, informatív) – 1 pont/esemény, összesen 10 pont
- Ötletesség, kreativitás – 10 pont
- Esztétikum – 5 pont

Összesen: 45 pont

II. feladat:

Vidékről a városba

A Covid időszakában mindenki megtapasztalhatta, hogy az élet tere és az élet minősége mennyire összefügg. Azaz, hogy a minket körülvevő környezet nem csak díszlete, kerete a mindennapjainknak, hanem a „helyek”, ahol élünk és mozgunk (a lakhelyünk, egy terasz, egy park, pláza, a mozi vagy akár az osztályterem), kapcsolataink alakulására is hatással vannak. Magyarországon a 20. század második felében tömeges belső migráció zajlott le. 1949 és 1970 között több mint egymillióan hagyták el korábbi lakhelyüket és költöztek vidékről a városokba. Általában nem önszántukból: a kollektivizálással ellehetetlenült az egyéni gazdálkodáshoz kapcsolódó életforma, a falvak népességmegtartó képességét csökkentették az ellátórendszer (bolt, orvosi rendelő, iskola, óvoda stb.) hiányosságai, illetve elsorvasztásuk. Az elvándorlás spirálját a városok vonzása erősítette föl: az ipar fejlesztését erőtető gazdaságpolitika a városokban teremtett munkahelyet, az ide áramló tömegek számára pedig „modern” lakókörnyezetet. A városok képe és társadalma a Kádár-korszakban gyökeresen átalakult és ez az ott élők életében is alapvető változásokat hozott.

Szituáció:

Az ifjú házaspár 1967-ben úgy dönt, hogy a kedvező állásajánlatok miatt a városba költözik. A helyi tanács egy újonnan épült panellakás 5. emeletén utal ki számukra egy 46 négyzetméteres lakást. A pár nagy lelkesedéssel fog neki az otthonteremtésnek.

Feladat:

A férj vagy feleség szerepébe bújva írd levelet a vidéken maradt szüleidnek a beköltözés örömeiről és nehézségeiről, az első hónapok tapasztalatairól! Leveledet kiegészítheted mellékelt képekkel, ábrákkal, fotókkal, újságvágásokkal stb.

A személyes hangú levélben térj ki:

- **a lakás berendezésére** – *például*: mit és hol vásároltatok, milyen volt a választék, mi tetszik és mi nem, milyen nehézségekkel szembesültetek, mik voltak a terveitek és ehhez képest mit sikerült elérni, stb.
- **a lakókörnyezetre** – *például*: mi tetszik, mi nem, milyen szolgáltatások érhetők el a közelben és mik hiányoznak, milyen a környék infrastruktúrája, stb.
- **a lakóközösségre** – *például*: kik a szomszédok, milyen velük a kapcsolat, milyen formái és fórumai vannak a közösségi életnek.
- adjátok meg a felhasznált szakirodalmat, ügyeljete a pontos bibliográfiai adatok feltüntetésére (szerző, cím, kiadó, kiadás helye és éve; internetes forrás esetén: szerző, cím, pontos link + letöltés dátuma).

A levelet kézzel írd, maximum két és fél oldal terjedelemben! A pakkot elküldhetitek digitalizálva és postai úton is a PTE BTK Történettudományi Intézet Modernkori Történelmi

Tanszék, 7624 Pécs, Rókus utca 2. címre. **LEGYETEK KREATÍVAK**, és ne feledjétek, hogy az ötletesség mellett az esztétikus kivitelezéssel is pontot gyűjthettek!

FONTOS: minden beküldött fájl/e-mailben/postai küldeményen tüntessétek fel a csapat és az iskola nevét!

Értékelés:

II./2.

- A levél a megadott **szempontok** mindegyikére kitér, és ezekről érdemi, történetileg hiteles információkat közöl, a levélben írtak valóban jellemzőek a '60-as évek végére – 24 pont
- Illusztrációk, mellékletek – 12 pont
- Ötletesség, kreativitás – 10 pont
- Szakirodalom relevanciája és hivatkozások pontossága – 4 pont

Összesen: 50 pont

Ajánlott irodalom az I. forduló feladataihoz:

Korabeli sajtó: <https://adt.arcanum.com/hu/discover/>, <https://www.hungaricana.hu/hu/>

Slachta Krisztina: Társadalmi átalakulás a Kádár-korszakban (1956–1989). In. Magyarország a 20. században. Szerk. Bánkuti Gábor–Dévényi Anna–Gözszy Zoltán. (Árkádia Kiskönyvtár, Történelem 2.) Kronosz Kiadó, Pécs, 2019. 90–109.

http://www.arkadiafolyoirat.hu/images/ok_pdf/ok_20_szazad_slachta.pdf

Rainer M. János: A Kádár-korszak 1956-1989. (Magyarország története sorozat, 22. kötet), Kossuth Kiadó, Budapest, 2010.

Valuch Tibor: Hétköznapi élet Kádár János korában. (Mindennapi történelem) Corvina Kiadó, 2006.

Keller Márkus: Lakhatás a szocialista Magyarországon a második világháború után. In. Smiló Dávid (szerk.) Jutasi olvasókönyv. Szerk. Smiló Dávid. Paradigma Ariadné Kft., Veszprém, 2023. 16–39.

Gyarmati György: A hidegháború hatása Magyarországra. *Rubicon* 2019. 2-3. szám 86-91.
https://epa.oszk.hu/03100/03122/00033/pdf/EPA03122_rubicon_2019_02-03_086-091.pdf

Magyarország története - 43. rész - A kádári konszolidáció (Ismeretterjesztő film, MTV, 2010.) Elérhető: <https://nava.hu/id/1071320/>

Magyarország története - 44. rész - A "létező szocializmus" csődje (Ismeretterjesztő film, MTV, 2010.) Elérhető: <https://nava.hu/id/1074936/>

Igény esetén további multimédiás tartalmakat osztunk meg a versenyzőkkel, ezt e-mailben a kreativtortenelem.pte@gmail.com címen kérhetitek a szervezőktől!

Ha kérdésetek van a feladatokkal kapcsolatban, írjatok a kreativtortenelem.pte@gmail.com címre!